

REVMATOLOGIE, TM U 28

Otázky lékaře a odpovědi pacienta

Jak se cítíte ráno? Nemáte pocit ztuhlosti zad?

Často mi ráno chvíli trvá, než se rozhýbám. Musím každé ráno cvičit.

Budí vás bolest v noci?

Ano, většinou si pak jdu vzít lék na bolest.

Kam bolest vystřeluje? Vystřeluje ta bolest někam?

Bolest se šíří do pravé hýždě a někdy až do stehna.

Otékají vám klouby?

Ano, někdy to pozoruji.

Které klouby vám otékají?

Klouby na prstech u rukou.

Všimla jsem si otoků u kloubu palce u nohy.

Jsou klouby někdy zarudlé?

Občas ano.

Zapnete si bez problému knoflíky u košile?

N Teď už mi to moc nejde.

Ne, sama to nedokážu, musím vždycky někomu říct.

Prodělal jste nedávno nějaké infekční onemocnění?

N Ano, měl jsem zápal plic.

Měla jste nějaké infekční onemocnění?

Ano, měla jsem chřipku.

Jsou bolesti horší v chladném a vlhkém počasí?

Ano, záda mě v chladu víc bolí.

Zmenší se bolest v bederní krajině, když se začnete pohybovat?

Ano, když se rozhýbu, bolest přestane.

Ano, bolesti jsou menší, jakmile si zacvičím.

Jak často cvičíte?

Snažím se cvičit každý den.

Léčil jste se někdy v lázních?

Do lázní jezdím každý rok a vždycky mi to pomůže.

Byla jste někdy v lázních? Pomohla vám lázeňská léčba?

Lázně mi pomohly, nejsem tak ztuhlá a naučila jsem se nové cviky.

I Complete with one/two words.

1. Jak se cítíte ráno? Nemáte pocit _____ zad? – Ano, trošku. Chvilku to trvá, než se cítím dobře.
2. Máte ráno _____ klouby? – Ano, nemůžu se ani hned narovnat
3. _____ klouby vás bolí? – Hlavně kyčle.
4. Jsou klouby _____ ? – Ano, jsou takové červené.
5. Kam bolest _____ ? – Do pravého stehna.
6. _____ vám klouby? – Ano, často mám velké otoky.
7. _____ si bez problému knoflíky u košile? – Ne, dělá mi to problémy, a tak košile ani nenosím, jen trička.
8. Prodělal jste nedávno nějaké _____ onemocnění? – Ano, měl jsem zápal plic.
9. Jsou bolesti horší v _____ a _____ počasí? – Ano, záda mě v chladu víc bolí.
10. Jsou bolesti horší v _____ a _____ ? – Ne, to na to nemá vliv.
11. _____ se bolest v bederní krajině, když se začnete _____ ?
– Ano, bolesti jsou menší, jakmile si zacvičím.
12. _____ cvičíte? – Každý den.
13. Můžete _____ nohy? – Ne, to mě bolí.
14. Můžete _____ ruce? – Ano, ale trochu to bolí.
15. Léčil jste se někdy v _____ ?
– Ano. Jezdím tam každý rok a vždycky mi to pomůže.
16. Byla jste někdy v _____ ? Pomohla vám lázeňská _____ ?
Lázně mi pomohly, nejsem tak ztuhlá a naučila jsem se nové cviky.

II Read the answer and ask the question.

1. _____ ?

Ano, když je chladno a vlhko, je to horší.

2. _____ ?

Ne, už košile ani nenosím.

3. _____ ?

Ne, nenarovnám je, hrozně to bolí!

4. _____ ?

Každý den ráno chvíli cvičím.

5. _____ ?

Ano, po cvičení je to lepší.

6. _____ ?

Kolena a hlavně kyčle.

7. _____ ?

Do hýždě a do stehén.

8. _____ ?

Ano. Ráno jsem úplně ztuhlý, dělá mi potíže se obléknout.

9. _____ ?

Nedávno jsem měl chřipku, trvalo dlouho, než mi bylo zase dobře.

10. _____ ?

Ne, nenarovnám.

11. _____ ?

Ne, nepokrčím.

12. _____ ?

Ne, tam jsem se ještě nikdy neléčil.

III Read the text.

Bechtěrevova nemoc (Morbus Bechtěrev)

Ankylozující spondylitida neboli Bechtěrevova nemoc je chronické zánětlivé onemocnění postihující sakroiliakální klouby a intervertebrální klouby páteře s přilehlými měkkými tkáněmi av některých případech i periferní klouby. Jedná se o progredující onemocnění, v jehož důsledku dochází k postupné fúzi páteře. Příčina onemocnění není známá, existuje zdegenetická predispozice spojená s přítomností antigenu HLA B27 u 95

% případů onemocnění. Častý je familiární výskyt a onemocnění postihuje více muže než ženy. V počátečních stádiích je hlavním projevem bolest zad zánětlivého typu –

tj. s maximem v nočních a časných ranních hodinách, která ustupuje po rozcvičení. Onemocnění obvykle začíná v oblastisakroiliakálních kloubů. Objektivně nacházíme bolestivost SI kloubů, postupné omezení rozvíjení páteře a vznik zvýšené hrudní kyfózy. V průběhu onemocnění dochází k postiženívyšších etážích páteře, které se projevují bolestí postiženého úseku, jeho omezenou hybností až úplným ztuhnutím. Existují i formy descendentní, které začínají ve vyšších úsecích páteře a postupují distálně. Mimo páteř mohou být postiženy i periferní klouby (nejčastěji ramena, kyčle, kolena). Z mimokloubních projevů jsou časté entezytity, tendinitidy, oční postižení (recidivující a chronické iridocyklitidy) a plicní postižení (omezení dechových exkurzí, intersticiální plicní fibróza). Pozdním projevem v části nemocných je aortální insuficience, jejíž podstatou je především rozšíření kořene aorty s fibrózními změnami.

A Match the adjectives and nouns.

1. hrudní	a) hybnost
2. genetická	b) výskyt
3. progredující	c) klouby
4. omezená	d) insuficience
5. familiární	e) Predispozice
6. aortální	f) exkurze
7. měkká	g) kyfóza
8. dechové	h) onemocnění
9. periferní	i) tkáň
10. počáteční	j) stadium

B Fill in the missing adjectives.

1. Příčina onemocnění není [] .
2. Existuje zde [] predispozice spojená s přítomností antigenu HLA B27 u 95 % případů onemocnění.
3. V [] stádiích je hlavním projevem bolest zad [] typu.
4. Objevuje se [] omezení rozvíjení páteře a vznik zvýšené [] kyfózy.
5. Z [] projevů jsou časté entezitidy, tendinitidy a [] postižení.

C Use the words in brackets in the correct forms of plural.

- Bechtěrevova nemoc je postihuje sakroiliakální klouby a intervertebrální klouby páteře s [] [] [] (přilehlá měkká tkáň, pl).
- V [] [] (některý případ, pl) postihuje i periferní klouby.
- Onemocnění obvykle začíná v oblasti [] [] (sakroiliakální kloub, pl).
- V [] [] (počáteční stádium, pl) je hlavním projevem bolest zad [] [] (zánětlivý typ).
- V průběhu onemocnění dochází k postižení [] [] (vyšší etáž, pl) páteře, které se projevují bolestí [] [] (postižený úsek).
- Podstatou aortální insuficience je rozšíření kořene aorty s [] [] (fibrózní změna, pl).

IV Kazuistika

Reaktivní artritida

Žena, 34 let. Od dětství skolióza Th páteře, korzetoterapie, opakovaně léčena v Košumberku. Asi od roku 1998 občas pozorovala bolesti palce levé dolní končetiny (dále LDK), jiné kloubní obtíže neměla. V r. 1999 se objevily silnější bolesti metatarzofalangeálního (dále MTP) kloubu palce LDK, potom i ostatních MTP kloubů LDK, obou hlezenných kloubů, více vlevo, pravého kolenního kloubu a levého ramena. Klinicky manifestní infekt močový, střevní či venerický nepředcházel. V říjnu r. 1999 prodělala konjunktivitidu levého oka. Opakovaně vyšetřena na infekčním oddělení, sérologicky zjištěny protilátky IgG a IgA proti chlamydiím. Přeléčena ATB - Rulid (listopad 1999), od 27. 12. 1999 užívala Sulfasalazin, zpočátku nasazen v dávce 2-0-2, po 2 týdnech snižen na 1-0-1. Pro bolesti kloubů brala nesteroidní antirevmatikum s částečným efektem.

Dříve pracovala jako úřednice, t.č. na MD, 2 děti (6 a 2 roky), rozvedená, další graviditu neplánuje, užívá hormonální antikoncepci. Alergie neguje. Exantémy neguje. Přísátí klíštěte neguje. Pocit sucha v očích ani v ústech nemívá. Frakturu nikdy neprodělala.

1. Read the case history and mark the following statements as true (P) or false (N).

Pacientka má dlouhodobé problémy s páteří.

P / N

V dětství nepotřebovala žádnou pomůcku.

P / N

Bolesti začaly v kloubu palce levé horní končetiny.

P / N

Neprodělala ani urologickou ani střevní infekci.

P / N

Prodělala chlamydiovou infekci.

P / N

Lék Sulfasalazin brala po čtyřech tabletách denně dva měsíce.

P / N

Pacientka je v současné době na mateřské dovolené.

P / N

Neměla nikdy žádnou zlomeninu.

P / N

2. Roleplay

1. S partnerem napište otázky lékaře pro kazuistiku Reaktivní artritida.
2. Jeden student je lékař, druhý student je pacient. Ptejte se a odpovídejte.

<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical2/10/7>

V Listen and fill in the missing words.

<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical2/10/7/2>

1. Máte potíže s klouby.
2. Čím dál víc mě bolí pravé rameno a taky mi zápěstí.
3. Zrovna včera cítil takovou a kůže kolem kloubu byla .
4. Začínají se vám trochu prsty.
5. si bez problémů knoflíky u košile?
6. Jsou bolesti horší v chladném a počasí?
7. Měl byste se . Nenosit nic těžkého a hlavně .

Listen and answer.

1. Od koho má pacient doporučení?
2. S čím má potíže?
3. Trvají jeho potíže krátkou dobu?
4. Co pacientovi otéká?
5. Jsou klouby zarudlé?
6. Může se pacient bez problémů zapnout?
7. Co má ztuhlé?
8. Jaké má zaměstnání?
9. Kdy neměl ty potíže a proč?

<http://mluvtecesky.net/cs/courses/medical2/10/8>

Listen and answer.

1. Co pacientku ráno probudilo?
2. Co ji bolí?
3. Jak vypadá kůže na kloubu?
4. Už měla někdy podobné potíže?
5. Co dělala pacientka o víkendu?
6. Měl někdo v rodině problémy s klouby?
7. Co doporučuje lékař?